

LAK = HATÁS

II. Szenior Kollégiumvezetők Találkozója

Mit nézzünk meg ma este?

Miért nem tarthatsz kisállatot a kollégiumban?

In Memoriam – Robin Williams

Ne ítéld, ismerd!

Vámpír Rosé

Bunkertúra a Csepel Művek területén

TARTALOMJEGYZÉK

AVAGY MIRŐL OLVASHATSZ EBBEN AZ ÚJSÁGBAN

Köszöntő	1. oldal
Rendezvényeink - II. Szenior Kollégiumvezetők Találkozója	2. oldal
Mit nézzünk meg ma este?	3. oldal
In Memoriam – Robin Williams	4. oldal
Miért nem tarthatsz kisállatot a kollégiumban?	5. oldal
Hogy ne cseszd el? – Receptek még kezdőknek is	7. oldal
Zöld sarok	8. oldal
Ne ítéld, ismerd!	10. oldal
Bunkertúra a Csepel Művek területén	11. oldal
Vámpír Rosé	14. oldal

KÖSZÖNTŐ

Az új tanév beköszöntével elkészült újságunk soron következő száma is. Két előadás között, vagy a szobatárs elől egy csendes zugba menekülve mélyedjete el cikkeinkben, melyekből többek között megtudhatjátok, hogy milyen filmeket érdemes megnézni az egyre hosszabb és sötétebb estéken, mit tehetsz azért, hogy a kollégium rezsizámlája ne a csillagos eget verdesse és hogy ez miért jó Neked, illetve miért nem nyerő mindenféle kisállatot a kollégiumi szobádban tartani, receptsarkunk pedig egy csapatépítő bográcsozásra csábít.

Nem is szaporítom tovább a szót, jó szórakozást az olvasáshoz!

Kollégista üdvözlettel:

Stion Éva

RENDEZVÉNYEINK

II. SENIOR KOLLÉGIUMVEZETŐK TALÁLKOZÓJA

A tavalyi nagy sikerre való tekintettel 2014. július 3-4-én az Óbudai Egyetem Lébényi Pál Kollégiuma Székesfehérváron rendezte meg az Észak-nyugat magyarországi Senior Kollégiumvezetők II. Találkozóját.

Csütörtök délután napfényes időben érkeztünk a székesfehérvári kollégiumba, ahol Boda Attila kollégiumigazgató, a találkozó főszervezője fogadott minket. Érkezésünket követően elkezdtek szállingózni akikről, akikért ez a rendezvény szólt. Hiába régiótalálkozón vettünk részt, ezt nem tapasztaltuk, mivel a szeniorok az ország minden részéről érkeztek.

Az érkezést és a regisztrációt követően a vendéglátók házi baracklekvárral, házi májással vendégelték meg minket. Az ízletes uzsonnát követően élménybeszámolót tartottak egymásnak a szeniorok az elmúlt év eseményeiről. A beszélgetések során hallottunk jót és kevésbé örömteli hírt is. A beszámolókat követően vacsora következett, finom gulyással.

A vacsorát követően a múltidézés pillanatához érkeztünk. A múltbéli történetek felidézéséhez először a fényképeket hívtuk segítségül. Jó volt látni, hogy anno volt arra lehetőség, hogy a különböző felsőoktatási intézmények kollégiumainak vezetői közös kiránduláson vegyenek részt. Így láthatták többek között közösen a Bős-Nagymarosi építkezést. A fényképeken látottak felelevenítették mindenkiben régi emlékeket és elindult a sztorizás. A sok érdekes, élményszámba menő történet mellett még egyet megtanultam, mégpedig hogy Kavicsnak mindig igaza van! Úgy hiszem, aki ott volt ezt bárkinek megerősíti.

A késői fekvést korai ébredés követte, a beszélgetések ott folytatódtak, ahol előző este abbamaradtak.

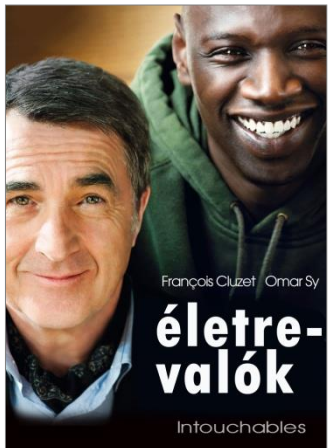
Akár még egy hétig elbeszélgetett volna mindenki, de az idő eljött a búcsúzásra. Abban viszont mindenki egyetértett, hogy jövőre a III-on találkozunk és innen folytatódik, ahol most.

Szeretném megköszönni Boda Attilának és lelkes csapatának, hogy ezt az eseményt megszervezte. Mi más mondhatnék soraim végén, jövőre a hagyományt folytatni kell!

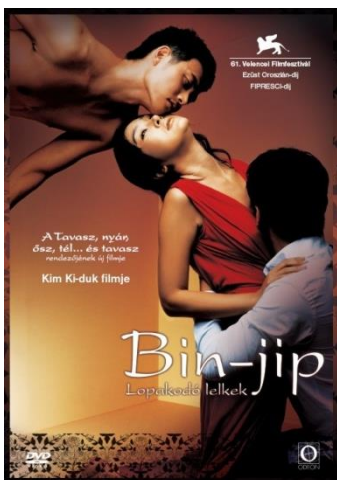
MIT NÉZZÜNK MEG MA ESTE?

Aktuális filmajánlómban három olyan egész estés alkotást választottam, amik közül biztosan mindenki talál magának legalább egy olyat, amire „rákattan”. Van itt igaz barátság francia módra, egy kis dilis amerikai szerelem és egy (szerintem) kevesek által ismert dél-koreai-japán krimi, amiben rendhagyó módon alig szólalnak meg a szereplők. Lássuk, mik vannak terítéken!

Életrevalók (Intouchables) 2011-ben lépten-nyomon annyit lehetett hallani, hogy: „Hűű, ez nagyon jó film!”, „Ezt mindenkinek látnia kell!”. A firkászok is magáért beszélő címekkel írtak róla: „Vászonra való”; „Ember és emberség”. S bár sem BAFTA, sem Golden Globe-ot nem kapott végül, azért a César-díj (legjobb színész) és a Goya-díj (legjobb európai film) is magáért beszél. Szóval ha valaki mégsem látta, nem szégyen, viszont azonnal üljön monitor elé és tényleg mindenképp nézze meg! Hogy miről is van szó? Eric Toledano és Oliver Nakache francia vígjátékaról. A rendezőpáros harmadik közös produkciója, ám nevük igazán csak ezzel a filmmel vált ismertté. És hogy mi kell egy ütős recepthoz? Két ember, akik még véletlenül se tartoznak egy társasági és baráti körbe, vagy társadalmi csoportba, mégis valahogy összehozza őket a sors, méghozzá úgy, hogy legjobb barátok lesznek. Ez tényleg az igaz barátság filmje! Philippe (**François Cluzet**) egy tehetős arisztokrata, aki egy ejtőernyős baleset miatt nyaktól lefelé lebénult és ápolója, Driss (**Omar Sy**), aki egy gettóbeli, sokgyermekes családból származik szívmengető története. Driss talán a legalkalmatlanabb a feladatra, hogy ellásson egy teljesen tehetetlen embert, ám néha többet ér a lélek frissen és „boldogan tartása”. Legjobban viszont csak akkor értékelünk valamit és érezzük, hogy mennyire fontos (volt) számunkra, ha már nincs velünk, nem lehet a miénk... Ha valakiben nem indulnak meg mély érzelmek vagy gondolatok a film megnézése után, hát... gyorsan keressen igaz barát(ka)!

A csúf igazság (The Ugly Truth) Robert Luketic 2009-es vígjátéka számomra túlságosan - ha lehet ilyet mondani - „műfaj-hű”. Adott egy dögös pasi és egy bomba nő, akik ki nem állhatják egymást, de valamilyen úton-módon, akaratuk ellenére együtt kell, hogy dolgozzanak. Születik egy fogadás, amit mindkét fél körme szakadtáig meg akar nyerni, de a végén mindegy, hogy ki győz, mert egyikőjük sem lehet boldog, amíg nem lesznek egymáséi. Pfú, micsoda klisé, nem?! Na, azért a film javára szóljon, hogy a színészi gárda kiváló. A bombanőt, Abby-t **Katherine Heigl**, míg a nagyszájú szívtipró Mike-ot **Gerard Butler** alakítja. Egyébként Mike egy alacsony nézettségű, gagyi műsort vezet valamelyik 'no name' csatornán, ahol csajozási tanácsokat ad férfitársainak és senkit sem kímélve, elég rendesen kiosztja a nőket. (Fiúk, ha másért nem, emiatt biztosan tetszeni fog a film!) Mindeközben Abby egy másik, vezető csatorna producere és meggyőződése, hogy egyszer eljön az igazi, akivel minden tökéletes lesz. Csakhogy elég régóta várja már azt az igazit... Amikor Mike-ot felveszik műsorvezetőnek Abby csatornájához, minden a feje tetejére áll. Fogadást kötnek, hogy a férfi olyan randi-tanácsokkal látja el Abby-t, amivel megszerezheti álmai férfiát. (Lányok, a szomszéd álompasiért mindenki szájában összefut majd a nyál!) Ám hiába a siker, ha a végére rádöbbenek, hogy valójában végig egymást akarták... A kérdés már csak az, hogy vajon meg is kapják?!

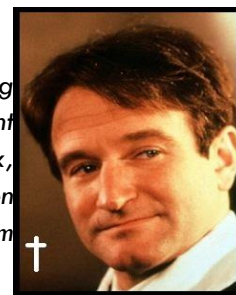
Lopkodó lelkek (3-Iron/Bin-jip) 2005 - San Sebastian Nemzetközi Filmfesztivál - FIPRESCI - Az év filmje; 2004 - Velencei Nemzetközi Filmfesztivál - FIPRESCI-díj – Legjobb rendező. Gondolnátok, hogy mindezt egy dél-koreai rendező, Ki-duk Kim és filmje érték el? Valljuk be, azért nem sokat hallani a koreai filmipar remekeiről itt Európában... Ezért is nézze meg mindenki ezt a szívhez szóló (nincs rá más szó) gyöngyszemet! Egy hajléktalan fiatal fiú (**Hyun-kyoon Lee**) házról házra jár, ám meglepő módon nem lopni megy; eszik, alszik, kitakarít, megszereli, ami elromlott, majd tovább áll. Egy nap egy üresnek hitt házban találkozik egy megromlott házasságának börtönében élő fiatal, gazdag nővel (**Seung-yeon Lee**), akit férje gyakran bántalmaz. A fiú megvédi a lányt a dühös férjtől, majd együtt elszöknek, s ezután együtt járnak házról házra (enni, aludni, takarítani stb.), ahogy azt a fiú eddig csinálta. Kapcsolatuk attól különleges, hogy egyetlen szót sem szólnak soha egymáshoz, mégis egy olyasfajta mély és megfogalmazhatatlan kapocs alakul ki köztük, ami igen ritka. Mindezt a rendező nagyszerű érzékkel és tehetséggel megáldva olyan elképesztő és érzékletes képsorokba önti, amiktől az ember szemébe könny szökik, de legalábbis eláll a szava.

Besenyei Csilla

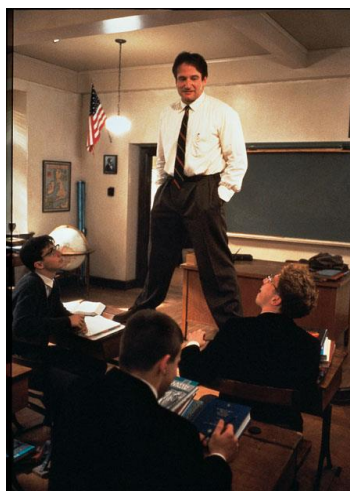
IN MEMORIAM – ROBIN WILLIAMS

Ó Kapitány, Ó Kapitányom!

Mostanra már bizonyára mindenki értesült és szomorúan konstatálta, hogy egy újabb fényes csillag hullott alá Hollywood egéről. 2014. augusztusában ugyanis meghalt **Robin Williams**. A hírek szerint alkohol- és drogproblémái, valamint anyagi nehézségei voltak, emiatt depresszióval is kezelték, ráadásul korai stádiumú Parkinson-kórban szenvedett. A színész nem akarta megvárni, míg teljesen leépül, ezért vetett véget életének... Nagyon nehéz ilyenkor bármit is írni, hisz személyesen nem ismerhettük. Így hát marad sokszínű munkássága, amit évtizedeken keresztül nyújtott a vásznon.

Williams Oscar-díjas és hatszoros Golden Globe-díjas komikus, színész, rendező és producer volt, így bőven van miért emlékeznünk rá. Legelső szerepei között sorolhatjuk az **Egy úr az úrból** (Mork & Mindy) című sorozatot, amit 1978 és 1982 között sugárzott a televízió. Mozivásznonra először a **Popeye, a tengerész** (1980) c. filmmel került, de az

igazi sikert a pörgő nyelvű lemezlovas szerep hozta meg neki a **Jó reggelt, Vietnam!-ban**, 1987-ben. Alakításáért megkapta a legjobb férfi színésznek járó Golden Globe-díjat, valamint Oscar-jelölést is kapott. Legtermékenyebb időszaka valószínűleg a 80-as és 90-es évek volt. 1989-ben nyújtotta egyik legemlékezetesebb alakítását, John Keating szerepében a **Holt költők társaságában**. A film egy 1959-es iskolai és társadalmi rendszert mutat be, ahol a szülők és a tanárok diktálnak, ahol mindent szabályhoz kötnek és ahol nincs helye önálló gondolatnak. Úttörőként száll szembe mindezzel Keating, az új irodalomtanár, aki önálló gondolkodásra sarkallja az ifjúságot. Ösztönzi őket a belső hang és önmaguk megtalálására, s így élesztik fel a Holt költők társaságát. Csakhogy minden véget ér, amikor egyik diákja öngyilkosságot követ el a szülei és a nagy nyomás miatt. Szítással és manipulációval vádolják az egykori tanárt, aki azonban a diákok szemében még „népszerűbb”, vagy mondjuk inkább úgy; tiszteletre méltóbb. A film talán legmeghatóbb és leggyönyörűbb képsorai, ahogy a diákok sorra állnak fel az asztal tetejére, skandálva: Ó Kapitány, ó Kapitányom!

Sikereit tovább folytatta – szerintem az akkori kicsik és nagyok által legjobban ismert filmjével – a **Mrs. Doubtfire – Apa csak egy van** főszerepével, amelyért bezsebelhette a legjobb férfi színésznek járó Golden Globe-díjat 1994-ben. Nem is részletezném a történetet, hisz úgymint mindenki ismeri. Sokkal inkább ajánlom megnézni – ha még valaki nem látta volna – az 1997-es **Good Will Hunting**-ot, amiért megkapta élete egyetlen, a legjobb mellékszereplőnek járó Oscar-díjat. Nem véletlen, hisz a film egy igazi „sztárgyűjtő”, ha lehet így fogalmazni. Már a rendező neve is önmagáért beszél; Gus Van Sant, ráadásul a forgatókönyvet Matt Damon és Ben Affleck írták. Előbbi játssza egyébként a főszereplőt, utóbbi annak legjobb barátját. Will egy húsz év körüli, szegény munkásnegyedből származó fiú, aki az egyetemen takarít. Csakhogy mindeközben egy igazi zseni, akinek fotografikus memóriája és Nobel-díjas professzorokat zavarba ejtő logikája van. A baj csak az, hogy tipikus lázadó, dühös és balhész fiatal, akinek rendszeresen meggyűlik a baja a törvénnyel. Egyetlen lelki társa Sean McGuire (Robin Williams), az egyetemi professzorból lett pszichológus, aki átérzi a fiú küszködését és megérti problémáit, hisz ő maga is pont ilyen.

Az arany szobor megszerzése után viszont kevés emlékezetes szerepe volt. 2009-ben bekerül a Disney Legendák közé, hisz olyan mesefiguráknak adta hangját, mint például Genie az **Aladdin**-ból, vagy néhány pingvinnek a **Táncoló talpakkból**. A filmezés mellett három zenei albumot vett fel és a hírek szerint több filmje is bemutatásra vár; utolsó befejezett filmje az **Éjszaka a múzeumban 3** (Night at the Museum: Secret of the Tomb). Valamint szerepelt egy új, 2013-as sorozatban is, az **Eszementek** (The Crazy Ones) címmel.

Robin Williams 2014. augusztus 11-én hunyt el, 63 éves volt.

Besenyei Csilla

MIÉRT NEM TARTHATSZ KISÁLLATOT A KOLLÉGIUMBAN?

Ez a kérdés szerintem minden diák életében egyszer megfordul a fejében, főleg azoknál, akik kollégiumban laknak. Sajnos a kollégiumi élet nem teszi lehetővé a kisállat tartást, hiszen nem egyedül vagy egy szobában, hanem rajtad kívül minimum még egy fő. Ha mondjuk, az-az illető nem szeret semmilyen állatot, akkor biztos, hogy mellette nem is fogsz tudni tartani. Az is előfordulhat, hogy van, aki fél a kisemlősöktől, mint például az egértől vagy a patkánytól. Arról nem is beszélve, hogy a szobatársad, kollégiumtársad allergiás lehet a kisállatod szőrére, ami nem gyerekjáték, megfelelő időbeli közbeavatkozás nélkül akár életveszélyes is lehet.

A patkánynak, egérnek, süninek, degunak, csincsillának, hörcsögnek nagyon sok hely kell, hogy mozgásigényét kielégítse. Hova tennéd, mondjuk a ketrecet, hova engednéd ki egy kis szobában, ha többen vagytok bent, hogy mindenki elférjen. Ráadásul ezek az állatok társas lények, szóval, ha csak egyet veszel, akkor nagyon sok időt kell vele foglalkozni, ami vagy a tanulás vagy a bulizás rovására megy.

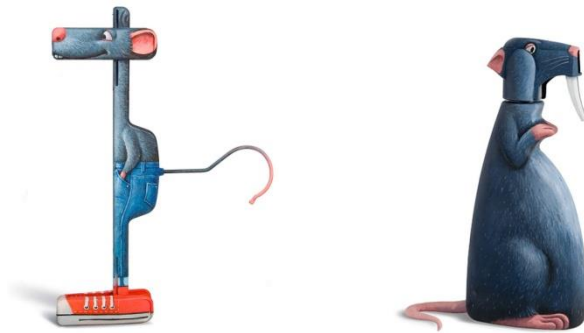

Az is előfordulhat, hogy a kolisok egy része inkább a bulizásnak él, mint a tanulásnak, így ezek a kisállatok el lennének hanyagolva. Kitakarítva nem lennének, amitől a szoba elég büdös lenne egy idő után, valamint a kisállat is nagyon beteg lehet tőle, ami azt jelentené, hogy állatorvoshoz kellene vinni, ami nem egy olcsó dolog, hiszen ezek a jószágok egzotikus állatokként vannak tartva és az arra szakosodó orvosokhoz lehet elvinni.

Beszélgünk most egy másik okról is, ami miatt nem tarthatsz: az a felelősség.

A felelősség nem csak annyiban merül ki, hogy eteted őket, meg itatod, hanem vigyázni is kell rájuk. Most ha belegondoltok milyen érzés lenne az, hogy te leugrasz a kisboltba és a kisállatot felügyelet nélkül hagyod, lent találkozol még pár baráttal elbeszélgeted az időt és teljesen megfeledkezel róla mindaddig amíg be nem lépsz a szobába és észre nem veszed mennyi kárt okoz a szobában. Szétrág mindent, összepiszkolja az ágyadat és minden mást is, valamint akár a szomszéd szobába is átszökhet vagy ki is szökhet a folyosóra. Gondoljatok bele, mi lenne akkor a folyosón, amikor kiszaladna és mindenkit a falról kellene levakarni, mert annyira megijed, vagy ha mondjuk valaki lecsapja, mint vak a poharat? Ezek az állatok nagyon az ember

szívéhez tud nőni így az ilyen balesetek miatt nagyon rosszul éreznéd magad. Hiába tudnál venni egy másikat az sose ugyan olyan, mint amilyen az előző volt.

Valamint ugye ha nem egyedül tartod, akkor fennáll annak a veszélye is hogy egy fiú és egy lány párost sikerül vened. Ezekről a kis emlősökről azt is tudni kell, hogy nagyon gyakran szaporodnak és nem egy, nem két utódot hoznak a világra, hanem elérheti a 10 feletti számot. Mit csinálnál a kölykökkel, amik megszületnek, hiszen nem gondolom, hogy olyan sokat szeretnétek tartani, az elajándékozásuk nehéz.

Szerintem jó dolog kisállatot tartani, mert felelősségre nevel, de ti is beláthatjátok, hogy a kollégium nem a legmegfelelőbb hely. Más lenne szerintem, ha albérletben egyedül egy szobában tartanád, de ott is kell a főbérő és a többiek beleegyezése, hiszen nekik sem mindegy ott, hogy mi van.

Godó Andrea

HOGY NE CSESZD EL?

RECEPTEK MÉG KEZDŐKNEK IS

Hagyományos paprikás krumpli 12 főre

Hozzávalók:

- 5 kg burgonya
- 1 kg lecsókolbász (kb. 4 szál)
- 5 fej vöröshagyma
- 1 fej fokhagyma
- 2 zöldpaprika
- 2 paradicsom
- 0,5 liter tejföl
- 3 kg kenyér
- 0,5 kg étkezési sertészsír
- só, őrölt kömény, őrölt bors, pirospaprika

Elkészítés:

Az apróra vágott vöröshagymát és fokhagymát a zsírban üvegesre pároljuk. Ezután a tűzről levesszük a bográcsot, és hozzáadjuk a pirospaprikát, a felkockázott paradicsomot és zöldpaprikát. A tűzre visszatéve kicsit megfonnyasztjuk a zöldségeket, és máris mehet bele az egyforma kockákra vágott burgonya. Felöntjük vízzel, befűszerezzük ízlés szerint a köménnyel, sóval és borssal. Amikor a burgonya majdnem megfőtt, hozzáadjuk a felkarikázott kolbászt és a tejfölt.

ZÖLDSAROK

CSAK ANNYIT PUSZTÍTS, ANNYIT HASZNÁLJ, AMI A TE ÉLETEDHEZ SZÜKSÉGES!

Kollégiumba kerülve sokan elfelejtik azt, amit otthon tanultak, hogy takarékoskodni kell a villannyal, vízzel, gázzal. Nem tudni miért van ez, hiszen ezen szavak mindenkinek ismerősen csengenek vissza. Így voltam ezzel én is!

Páran most magunkban biztos felteszik a kérdést, hogy miről beszél ez? Naná, hogy otthon lekapcsolom a lámpát, hiszen fizetünk érte. Kérdem én, a kollégium nem fizet? De igen! Mindenki tudatosulni kell, hogy manapság mindennek ára van. Nincs ilyen, hogy az enyém, tied övé, egyszerűen MIÉNK! Környezetvédelem esetében sokszor elhangzik, hogy a Földet, amin élünk, csak az unokáinktól kaptuk kölcsön. Ez alapján úgy gondolom, hogy egy kollégista gondolkodjon úgy, hogy a kollégium, ahol él, nem más, mint a leendő kollégisták élettere, amit kölcsönkapott, amíg ők megérkeznek a felsőoktatásba, kollégiumba.

Ha ez nem lenne elég indok, hogy TAKARÉKOSABBAN éld minden napjaid, akkor gondold arra, hogy mikor tudja a kollégium a szolgáltatásait bővíteni, fejlesztéseket végrehajtani? Igen, jól gondold, akkor ha van pénze, viszont ha magas a rezsiköltség, akkor az előbb említetteket is kevésbé tudja megvalósítani. Tényleg ezt szeretnéd!?

Ha most azt gondold, hogy Téged nem érdekelnek mások, és van elég energia földön, ami neked elég, ezen gondolataidhoz csak a következő idézetet fűzném:

„A világ erőforrásai elegendőek ahhoz, hogy kielégítsék mindenki szükségleteit, de nem elegendőek ahhoz, hogy kielégítsék mindenki mohóságát.”

Mahatma Gandhi

Hogyan takarékoskodjunk:

- NE folyassuk feleslegesen a vizet! Például a fogmosáshoz használjunk poharat, ne telefonáljunk zuhanyzás közben!
- A csöpögő csap vízpazarlás, meg kell javítani! Ha ilyen hibát fedezel fel, rögtön írd be a kollégium hibafüzetébe!

- Használd ki a mosógép kapacitását! Egy-két darab ruháért nem érdemes mosni. Ha mindenképpen egy bizonyos ruhadarabot akarsz felvenni az esti programodhoz, akkor kérdezd meg valamelyik kollégista társad, hogy neki van-e hasonló ruhája, ami szennyes.
- NE folyó víz mellett mosogass!
- Ha kimész a szobából kapcsold le villanyt!
- WC- és fürdőhasználat után NE feledkezz el lekapcsolni a villanyt!
- Ne szóljon párhuzamosan egymás mellett a TV, HIFI!
- Úgy szabályozd a hőmérsékletet a szobádban, hogy a maximum hőmérséklet 21 °C legyen. Ha napközben elmész, akkor tekerd lentebb a fűtést, az üres szobának nem kell a 21 °C, ő el van 18 °C-ban is.

Tanácsaim és mondandóm sora végét ért, még egy dolgot kérnék, hogy a következő gondolatra emlékezz mindig:

„Vendég vagy a természetben – viselkedj!”

Friedensreich Hundertwasser

Hegedűs Imre

NE ÍTÉLJ, ISMERD

Egy nagyobb közösségben hamar felüti fejét az előítéletesség. Azt fontos megjegyezni, hogy lényeges szerepet játszik az életben, de ettől még nem tudsz mindent egy másik emberről. Se a világban, se egy kollégiumban nincs két egyforma ember, hasonló lehet, de egyforma nincs.

Most, hogy közeleg a szeptember sok új arc fog a kollégium falai közé költözni. Így te, aki már ott laksz, légy nyitott és segítsd az újoncokat. Tudom, hisz én is egy vagyok a több száz kollégistából, hogy nem lesz mindenki szimpatikus. De ha beszélgetek vele, lehet, megismerem és jó társaság lesz.

Kedves gólyák, a következő pár sort tartsátok szem előtt. Mi kolisok már a közösség része vagyunk, ti is azok lesztek, szépen lassan, csak legyetek velünk türelmesek. Mindig örömmel tölt el bennünket, ha előre köszöntök, ha a megmaradó kajákat felajánljátok nekünk, és persze ha a büfében, boltban magatok elé engedtek. Természetesen mi, akik őskövületek vagyunk, szinte mindenben tudunk nektek segíteni és segítünk is nektek csak szóljatok. Mi várunk titeket, mert néha eléggé unjuk egymást és kell a frissítés, jöjjetek közénk, hogy elmondhassuk majd azokat a legendás történeteket, melyeket itt ebben a közösségben hallottunk és átértünk. Ti pedig segítsetek, hogy érdekesebbnél érdekesebb történeteket hagyjunk az utókor számára, melyeket majd ti mesélhettek a friss husiknak.

Kollégista a kollégistával szimbiózisban él és az előítélet csak ront ezen a kapcsolaton. Legyél gólya vagy őskövület ki ezeket a sorokat olvassa, jegyezd meg, az előítélet áll egy legendás történet átélésének útjában.

Csermely Gábor

BUNKERTÚRA A CSEPEL MŰVEK TERÜLETÉN

A mai Csepel Művek elődjét jelentő Weiss Manfréd Acél – és Fémművek a 20. század első felének egyik legnagyobb magyar nagyüzeme volt. Az első világháború idején az Osztrák-Magyar Monarchia második legnagyobb hadüzemévé fejlődött, a dolgozóinak száma elérte a 30.000 főt. A gyártelep akkoriban 216 épületből állt. A háború után már csak 6000 fő dolgozott, átálltak a polgári termékek előállítására, így elkezdtek foglalkozni tűzhelyek, traktorok, kerékpárok gyártásával is. Ez utóbbiak voltak a világhírű Csepel biciklik, melyek gyártását 1927-ben kezdték meg. Kezdetben vásárolt licenc, később pedig már saját terveik alapján.

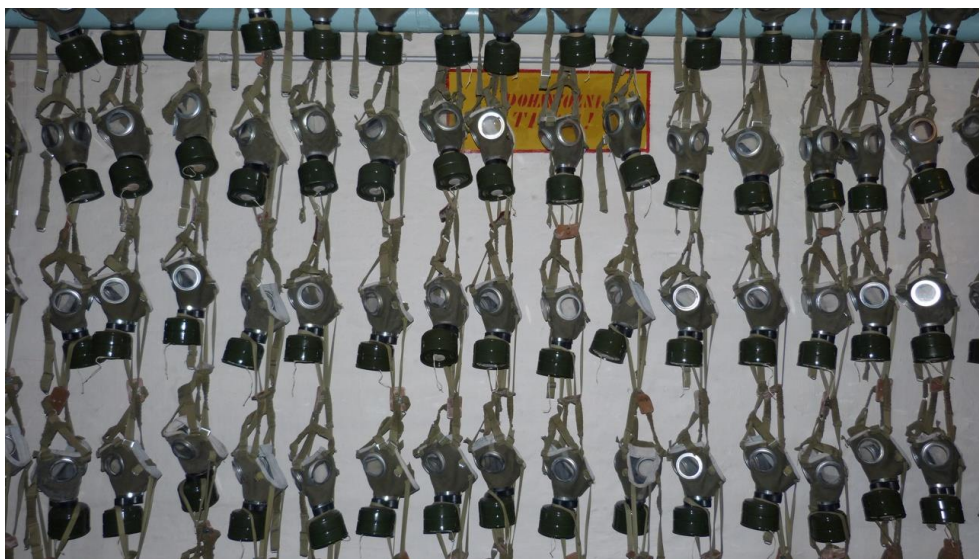

A második világháború idején a WM harckocsikat és terepjárókat is készített, valamint az Me 210 típusú repülőgépekhez motorokat. A bombázások során jelentős kár érte a területet, melynek következtében az üzem szinte teljesen megsemmisült. A szovjet időszak alatt államosították a gyárat, a területet újjáépítették és visszaálltak szerszámgép- és csőgyártásra.

1950-ben Rákosi Mátyás Vas- és Fémművekre keresztelték át a gyárat, 1956-tól pedig Csepel Vas- és Fémműveknek hívták. Az '50-es évek végén a motor gépgyártás területén jelentősen fejlődött a cég. A KGST-együttműködés és a jelentős nyugati export fellendítette a forgalmat. A '70-es évektől a termelés fele nyugatra irányult, viszont a '80-as évektől a hazai ipar folyamatos hanyatlásnak indult. 1983-ban megszűnt a cégek érdekképviselőit irányító Tröszt, a '80-as évek végére a gyárak jelentős része csőd közelbe jutott és megkezdődött a privatizáció.

A túra az egykori főkapunál kezdődik. Az ipartelep vezetése mintegy 150, nagyrészüket még ma is álló óvóhellyel próbálta biztosítani az emberek biztonságát és egyúttal a munkavégzést, miközben akár 1000 kg-os bombák is érkezhettek az égből. A Weiss család először csak nehezen akart óvóhelyeket létesíteni, de a munkások nem akartak élő célpontokká válva dolgozni, így maguk kezdték el óvóhelyeket kialakítani a telepen.

A Csepel Művek területén sétálni már önmagában is élmény, hiszen a gépzaj, a dolgozó emberek és a „város a városban” érzés hamar rabul tudja ejteni az embert. A gyár területén minden megtalálható, amire szükség lehet: posta, bolt, szórakozóhely, munkásszálló és természetesen munka. Így akár hónapokig is élhet az ember úgy, hogy ki se mozdul a területről. A Színesfém, a Nagykalapács és Központi utcákon megállva, a több mint 150 légmentes óvóhely megmaradt példányaiból lehet megtekinteni párat, miközben a túravezető arról tart előadást, hogyan fejlődött a bunkerek védelmi szintje az alájuk ástott törmelékbiztos bunkerektől egészen a bombabiztos betonkockáig. A Csepel Művek területén ma is találhatunk mindkettőre példát. Különösen az utóbbira, ahova a látogató betérhet a túra során.

A gyártelep kellős közepén, a víztorony mellett található a 2-es számú bunker, amely a második világháború idején 300-400 ember életének védelmét volt hivatott biztosítani. A bunker területe 200 nm, ennek felét a falak teszik ki. Egy emberre így mintegy fél négyzetméternyi hely jutott, miközben a kint süvítő bombák folyamatosan remegtették a falakat.

Az építmény belsejébe való belépés teljes sötétségben történik, így is érzékeltetve azt, hogy mivel találkozhattak szembe az óvóhely felé tartó emberek. A bunkerben eltöltött idő a kint lévő békés körülmények ellenére is próbára teszi az embert. Nem csak a bezártság és zsúfoltság érzése miatt (a túra során összesen 20-an voltunk), hanem főleg azért is, mert korhű állapotban megmaradt óvóhelyen egy idő után már nem lehet érzékelni azt, hogy 2014-et írunk. A falról logó gázmaszkok, az orvosi szoba és annak felszerelése, a falon lógó figyelmeztetés – mely szerint légítámadás esetén a falnak támaszkodni veszélyes, - valamint a bezártság érzése egy idő után hatalmas nyomással nehezedik az ember elméjére és lelkére,

holott a valóság már más: nem repkednek repülők az égen, és nem süvitenek bombák a fejünk felett. Ezt odabent mégis hajlamosak vagyunk elfeledni, olyannyira nyomasztóvá válnak falak között eltöltött percek.

A túra során engedélyezett egy szabad 30 perc, ennek során mi magunk is kézbe vehetünk tárgyakat, kipróbálhatunk régi eszközöket, melyek a kiállítás részét képezik. A TC feliratú ajtók mögötti tőzégvéccével találkozhatunk. Látványuk, amelyről el sem merjük képzelni, hogy milyen szagok áradhattak belőlük, azt az érzést segítenek átélni, amit a múzeumok nem képesek érzékeltetni. Mégpedig azt, hogy ez valóban megtörtént, nem is oly régen.

A bunker rendelkezik saját légrfrissítő berendezéssel, így a szagokat többé-kevésbé el lehetett "űzni". Ha azonban a légitámadás ideje alatt akadozott az áramellátás, netán meg is szűnt, akkor a 300-400 ember miatt a levegő csak még rosszabb lett.

A túra „csúcspontja” viszont még sem az eddig leírt élmények voltak, hanem azok az elbeszélte történetek melyeket a még ma is élő emberek meséltek el, akik ott, abban a bunkerban átélték a bombázást. A bunker falai között állva megelevenednek előttünk az akkori események. A túra itt teljeseedik ki igazán, a bunker látványa, az elbeszélések és a bombázás hangja, - melyekkel még jobban próbálják nyomatékosítani, mit éltek át odabent - így együtt még sokáig hatásuk alatt tartják látogatókat.

A fiatalabb generáció nem élte át az akkori eseményeket, így mi elképzelni sem tudjuk, miben lehetett részük az ott tartózkodó embereknek, mit érezhettek, amikor a bombák süvítése egyre hangosabbá vált, majd elemi erővel becsapódtak, megremegtetve a falakat is. Nekünk oly távolinak tűnik az a világ, mert könyvekből, dokumentumfilmekből tudjuk, mi történt akkoriban. Viszont voltak emberek, akik mindazt átélték, amit mi csak olvashattunk, vagy nézhettünk.

A bent eltöltött 2 óra után kilépve a vakító napfénybe, szemünket árnyékolva ismét/újra elénk tárul a ma már hanyatló, de egykoron csillogó, mozgalmas, emberek és gépek zajától hangos Csepel Művek.

Írta: Hegedűs Szabolcs, Kovács Máté Ábel

Fényképek: Hegedűs Szabolcs

Felhasznált irodalom:

http://travelo.hu/kozel/2013/06/27/felelem_es_reszketes_a_csepel_muvekben/

<http://www.szeretlekmagyarorszag.hu/120-eves-a-csepel-muvek/>

BudapestScenes

2. Pinczér pincérkedik

„Mivel már a negyedik diplomát dobod el magadtól, és lassan betöltöd a huszonötöt, kénytelen vagyok feladni a fogadásomat. Két év alatt úgysem szereznél semmilyen képesítést, te csökönyös számár!”

Ezzel az utolsó mondattal engedte útjára Bálintot apja, Pinczér Dominik Sándor, mielőtt visszatért volna cégének könyveléséhez. Bálint már szinte odaképzeli maga elé a szél által átfújó ördögszekeret, de a kihaltság érzése nem lenne helytálló a temérdek gyalogos miatt, amely elhalad az Édes Borbár és Kávéház bejárata előtt. *És tényleg pincér leszek, beszarok...* Bálint szinte elsírja magát, miközben a mögötte lévő villamos gondterheltségét nem érezve indul útjának a városházai megállóból. *Oké, hogy nem akartam doktor lenni, ezért első évben otthagytam az egyetemet. Oké, hogy két év alatt meguntam az építőmérnököt, vagy hogy analfabéta voltam a mérnökinfóhoz. Azt is elismerem, hogy még apám külföldi kapcsolatait kihasználva sem váltam nyelvészé... de nem sok ez egy kicsit? Elküld ide dolgozni? Meg ilyen fogadásról beszélt? Ne már, akkor inkább legyen valamelyik mérnök!*

– Ne haragudjon, hogy zavarom, de nem volna elfekvőben egy kis aprója? – Bálint gondolatmenetét egy szakállas hajléktalan szakítja meg.

Ideje sincs reagálni, amikor két anyuka összeség a közelben lévő padon, egy arra járó apuka a kislányával pedig látszólag készen áll, hogy közbeavatkozzon.

– Szerinted hívnunk kéne a rendőrséget? Nem fogja bántani azt a szegény kéregetőt?

Bálint fogcsikorgatása szinte szikrákat hány ettől a jelenettől, amitől a hajléktalan is nagyon megijed, majd látszólag szeretne szó nélkül továbbállni, amikor Bálint előkapja legsármosabb vigyorát, és az öreg kezébe nyom némi aprót.

– A jó-jó-jó Isten á-áldja... meg... – köszöni meg az öreg, majd szinte elkocog a helyszínről, összetévesztve a mosolyt egy félelmetes vicsorítással.

– Annyira idegesít, amikor ilyen bandázó suhancok ilyen gondtalanul mászkálnak az utcán – folytatják az anyukák is, rákontrázva.

Feladván a vágyát, hogy egyszer meglátják benne a jót is, inkább belép a kávéházba. Azonnal a pulthoz lépne, hogy bejelentkezzen az állásra, amit az apja szerzett neki, de egy magas fiatalember azonnal közbelép.

– Kérem, erre vannak még üres helyek.

– Várjon, én nem azért...

– Üljön csak le, máris letakarítom az asztalt.

Bálint nem tud ellenállni a fiú méregzöld szemének és szakmában szerzett munkahelyi mosolyának, ezért hát helyet foglal. Legalább van valaki, aki nem ijed meg tőle.

– Köszönöm... izé, Ádám – olvassa le a pincér nevét kártyájáról, úgy gondolja jó már most szimpatizálni a jövőbeli munkatársával.

– Ugyan, ez a dolgom.

A pincérnek természetes tejfelszőke haja volt, ami annyira nem jellemző erre felé, de régen rengeteg nemzetiség élt Magyarországon, így hát nem meglepő. Bálint német felmenőkre gyanakszik, miközben megérkezik egy fiatal pincérlány is, amíg Ádám elviharzik egy ronggyal a kezében.

– Tessék, az itallap.

– Köszönöm – Bálint a Zsófia nevet olvassa le, de a lányt már csak nem hívja nevén, az furcsa lenne, ha mindenkit letegezne.

Ugyanolyan árnyalatú, vállig érő egyenes haja van, mint Ádámnak, Zsófia szemei azonban már azúrkékben pompáztak. Talán testvérek?

– Hát akkor, legyen egy olasz capuccino... nem, nem is. Egy fekete tea.

– Tudom ajánlani az Earl Grey teákat, mondjuk a Liptonét.

Bálint vetett egy pillantást az árákra, majd próbálta nem az asztal alá beejteni az állát.

– Jó... jó lesz a Sir Morton Earl Grey.

– Ohó, látom, nem ma kezdett – kacsint Zsófia. – Tisztában van két fajta tea ár/érték arányával.

– Hát igen, elővigyázatos vagyok – vágja egyenesbe magát Bálint, aki most jön rá, hogy az előbb a kevéske zsebpénzéből adakozott a jó hírnév reményében.

Amíg vár a rendelésére, magához veszi az egyik újságot. Csak át-át futja a cikkeket, beleolvassat abba, ami egy kicsit érdekli, amikor valaki váratlanul leül elé.

– Ha jól gondolom Pinczérék egyetlen fiúgyermekéhez van szerencsém.

– Attól függ. Apámat vagy anyámat vesszük alapul? – markol bele a felnőtt férfi markába, majd kezét ráznak.

– Édes Gábor, a hely tulajdonosa. A családnevek furcsaságát tekintve nem fogod magad kívülállónak érezni nálunk.

Bálintnak átlagosnak mondható, rövid sötétbarna hajú és borostás üzletemberalkathoz van szerencséje. Talán a boldog negyvenhez közelíthet, de ennek ellenére még érezni, hogy régen sármos és roppant karizmatikus egyéniség lehetett. Utóbbi pedig az idő vasfogai megedzették, mintsem megrágták.

– Pinczér Bálint, köszönöm a lehetőséget – bólint tisztelettudóan. – Szóval innen a kávéház neve is.

– Igen, ők pedig ott a gyermekeim, velük már találkozhattál – biccent fejével a két pincér, Ádám és Zsófia felé.

De hát nem is hasonlítanak az apjukra! Bálint szemei tágra nyílnak.

– A Sir Morton teája – érkezik Zsófia egy hamuszürke porceláncsészével. – Szia, Apa!

– Ohó! – talán mégis van valami hasonlóság apa és lánya között. – Szeretem az olyan embereket, akik nem becsülik le a Sir Mortont az ára miatt. Ráadásul milyen fiatal! – Gábor közelebb hajol Bálinthoz, majd

hangosan súgja a továbbiakat. – Tudod, sokan, akik teaszakértőnek vallják magukat, megállnak az olyan márkáknál, mint a Twinings!

Bálint csak bólogat és bölcsen beleszürcsöl a teájába, holott a latint is jobban értené azzal a kevéske orvosival, amit az egy éves egyetemi pályafutása alatt hallott.

– Édes Borbár és Kávéház... pont kijön a név, ha az édes borokat vesszük alapul.

– Ugye? Csak nem értesz a borokhoz is? Hova gondolk, hát persze, hogy értesz! Dominik fia ahhoz érthet a legjobban!

– Háháhá... hát igen, bár inkább a szárazat preferálom – okosodik Bálint, miközben a sanyarú egyetemi éveket idézi fel, és az olcsó kategóriában lévő száraz és félédes „borok” tömkelegét, amelyeket visszaadott az anyatermészetnek.

– Megértem milyen nehéz dolgod lehet, azzal a tetoválással nehéz lehet elhelyezkedni bárhol is, ha csak nem tudják, mit jelent. Pedig intelligensnek tűnsz – helyesel Gábor.

Témánál vagyunk, tud róla valamit. Olvastassák fel velem a Himnuszot erősen ittas állapotban és hívjanak Király Lindának, ha ez véletlen. Bálint arca hirtelen elkomorodik, de amikor feltenné kérdéseit, az ajtó feletti apró csengettyűk félbeszakítják. Gábor kacarászva fordul hátra, de amikor megpillantja a vendéget, azonnal felpattan, majd meghajol.

– Bocsáss meg, meg kell beszélünk pár dolgot. Zsófi, bekísérnéd az öltözőbe?

– Ohó! – jön a harmadik Édes ugyanazzal a felkiáltással. – Ne haragudj pajti, azt hittem, tényleg vendég vagy – karol Bálint nyakába Ádám. – Hagyd csak nővér, majd én elvezetem.

Azzal elviharzanak, de Bálintnak még sikerült nagyjából felmérni az érkezőt. Egy szálkás alkatú férfi lépett be, hosszú, derékig érő ébenfekete haját igazítva. Össze is akad tekintetük adott pillanatban, és Bálint semmi jót nem olvas ki az érkező csontfehér szemíriseiből.

Pinczér férfias gyorsasággal ölti fel pincér öltözékét, amíg Ádám pár személyes dologról faggatta:

– Érdekes, azt hittem melíroztatod. Egyébként mikor érkezted Debrecenbe?

– Tegnap – igazítja májszínű csokornyakkendőjét Bálint.

– És? Hogy tetszik a város?

– Amíg tavaly, meg azelőtt négy évvel visszamenőleg ide jártam, akkor magával ragadott.

– De Anglia után mégiscsak más, mi? Azért a magyarok is csodálatraméltóak – játszadozik Ádám egy golyóstollal, amit ingzsebéből halászott elő. – Még ezt is mi találtuk fel.

– Az nem vitás, de nem Anglia miatt nevezném másnak...

– Hát?

Bálint lehajítja gallérját, majd elnémult. *Mit is mondhatnék? Rossz érzésem van.* Mielőtt előjöhettek volna valami válasszal, kivágódik a világosbarna faajtó, hogy az majdnem kettétörik. Az előbb látott férfi bosszúsan ront be, amitől Ádám azonnal vigyázba vágja magát, háta mögé rejtve a tollat.

– Miért nem szóltál, hogy már megérkezted? Meg egyáltalán miért külön?! – förmed rá az idegen Bálintra, amitől az újdonsült pincér egy kicsit sem hunyászkodik meg.

– Várjon, Felix! Még látszólag senki sem magyarázta el neki...

– Ádám, ugye? Kérlek, emberként ne avatkozz bele ebbe.

Emberként? Bálint csak megfordul érdeklődését kifejezvé, ismét a csontfehér szempárt kihívva. Ám ekkor látja, hogy Felix lófarokba kötött haja már nem fekete, hanem gyönyörű hófehér.

– Én nem lehettem mellette, mi lett volna, ha baja esik? – Felix szakadatlanul folytatja, már-már üvölt.

– Nem tudom, miről beszélsz, de a tengerimalacomat Félixnek hívták.

Erre a sértésre Felix elkapja a frissen vasalt inggallért, és Bálintot azon nyomban a falhoz teremti, a fiú számára is meglepő erővel.

– És még én... vagyok a bajkeverő? – próbálja elvicceskedni a szituációt, de a tüdejéből kipréselt levegőnek hála nem bír folyékonyan mondatot alkotni.

– Felix, állj! Lord Ismael megtiltotta, hogy a kávéházamban felfordulást okozz! – érkezik Édes Gábor, üzlettulajdonoshoz méltó fenyegető tekintettel.

Felix csak nem moccan, még inkább rátesz egy lapáttal.

– Nem bírom a magadfajta fiatal söpredék bajkeverőket.

– Fingom sincs, mivel húztam ki a gyufát nálad, de ezzel a kijelentéssel te is rázod a pofonosfát, Hófehérke.

Felix dűhe kiül az arcára, ám ekkor telefoncsörgés szakítja félbe a Bálint mondata utáni kínos csendet. A támadó egy darabig mozdulatlan, majd kihalássza zsebéből a telefonját. Hirtelen ellágyul a tekintete, miközben füléhez emeli a készüléket. Gondtalanul fordít hátat, fel-alá járkál telefonálás közben.

– Igen? Már megérkezett? Egek, remélem kellemes útja volt. Máris megyek! – azzal a lendülettel pedig Felix a kijárat felé veszi az irányt, amikor egy erős szorítást érez a vállán.

– Akkor most én jövök. Kezdhetsz csicseregni arról a tetkóról – Bálintot mintha egy hónapos felcsibészelés után szabadon engedték volna, hogy csillapítsa dühét.

Felix halkán zsebébe csúsztatja telefonját bal kezével, melyre két egymásba csavarodott rózsatövis van varrva. Hidegvérűen megfordul, és már-már elnézést szeretne kérni az előző kirohanásáért, amikor meglátva Bálint markának tartalmát, kétszer, ha nem háromszor olyan dühös lesz.

– Az én kaszám a te töviseid párja lenne? – rázogatja Letícia flaskáját Pinczér, a pincér, melybe bele van gravírozva mindkét szimbólum.

– Szóval tényleg magára hagytad, féreg... Nem tudom, kinek hiszed magad, de ha a te utcanyelveden akarom megértetni, mi vár rád, akkor azt mondanám, ma szartál utoljára.

– Játsszunk olyat, hogy te ütsz tizet, én egyet – vicсорít rá Bálint, amitől tényleg olyan érzést kelt, mint egy állig felfegyverzett, az utcán nevelkedett suhanc, aki a piszkos munkáért felelős.

Összecsattanának homlokaik, perzselő lángokban álló tekintetük között pedig harapni lehetne a levegőt, talán még egy lövést is megfogna a vastag, sűrű ellentét. Az idegek pattanásig feszülnek, amibe már Édesék sem mernek beleszólni, amikor a Gábor mögött bezárt ajtó háromszor akkora erővel vágódik ki, mint Felix esetében, hogy az menten darabokra hullik szét.

– Mondhatom szép! Az igaz, hogy meglepetés akart lenni, és direkt a kávéház elől hívtalak, hogy a reptéren vagyok, mert örömet szerettem volna nektek okozni, de hogy egyikőtök sem volt képes kidugni a pofáját tizenhét másodpercen át, az hallatlan! Most valami nagyon csúnyát tudnék mondani rátok, és mondok is! Pinczér Bálint és Felix Hughes, dilik vagytok! Ostobák! – az érkező hangszintje idegtépőbb, mint a kora reggeli madárcsicsergés, közvetlenül a nyitott ablak alatt, egy átdolgozott éjszaka után.

– Meghoztam őfelségét! – jelenti be ünnepélyesen Zsófi.

– Hát helyén van az eszetek? Hogy lehet, hogy egyikőtök sem volt képes velem utazni? Még Bálintot talán megértem, mert nem tájékoztatták időben, de te, Felix?

– Sajnálom kisasszony, fontos elintéznivalóm volt a... – Felix úgy hunyászkodik meg, mint egy jól nevelt véreb.

– Nem érdekel! Ez egyszerűen... fenomenális!

– Úgy érte elfogadhatatlan – segíti ki Gábor a jövővényt.

– Köszönöm. Ez egyszerűen elfogadhatatlan! Ti agyalágyult strandpapucsok!

– Ki tanította káromkodni? – sűg Bálint Felixnek, mintha csak Arlie-val beszélgetne.

– Az apja – süti le tekintetét Felix, majd gondolatban hátba veregetik egymást, úgy testvériesen.

– A Pincérem és a Pallosom már első nap vitázik... most mégis mit csináljak veletek? A flaskám újra van már töltve? Majd éhen halok!

Bálint és Felix közel fél órán keresztül hallgatta Letícia Cromwell kisasszony kifakadását, majd büntetésül mindketten egy-egy ütésben részesültek piros pöttyös esernyője által.

Folyt. köv. a következő számban...

MINDEN, AMI MÉG FONTOS LEHET

2014/15. I. FÉLÉVES PROGRAMJAINK:

Hallgatói vezetők kollégiuma (HVK): 2014. október 31-én, Budapesten, a Földes Ferenc Kollégiumban.

Vezetőképző: 2014. november 7-9. között, Szombathelyen.

Asztalitenisz kupa: 2014. november 29-én, Budapesten.

Kosárlabda kupa: 2014 decemberében. (Pontos időpont és helyszín később.)

Kollégiumi vezetők kollégiuma (KVK): 2015 januárjában. (Pontos időpont és helyszín később.)

Ha szeretnél a csapatunk tagja lenni, ha szeretnéd, hogy verseid, fotóid, írásaid megjelenjenek a Lak-Hatásban, írd egy mailt a fekoszujsag@gmail.com címre!

Felelős kiadó: Hegedűs Imre (FEKOSZ elnök)

Főszerkesztő: Stion Éva

Cikkírók: Bessenyei Csilla, Csermely Gábor, Csöndes Ádám, Godó Andrea, Hegedűs Imre, Hegedűs Szabolcs

A borítót készítette: Hegedűs Szabolcs

LAK - HATÁS 3. szám, 2014. október